

Stichting "Red onze Polders"
Secretariaat: Eendragtweg 12
4543 PL Zaamslag
tel.0115 431718 / 06 54362376

Programmabureau zuidwestelijke Delta
Postbus 5014
4330KA Middelburg

Betreft: ontwerputvoeringsprogramma zuidwestelijke Delta 2010-2015+

Sluis/Zaamslag, 20 augustus 2010

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij treft u onze reactie op het ontwerputvoeringsprogramma.

De heer Schrijnen verzocht in Terneuzen op 15 juli jl. om, alhoewel de consultatieperiode officieel op 1 juli gesloten was, alsnog schriftelijke reacties op het ontwerputvoeringsprogramma Zuidwestelijke Delta 2010-2015+ op te sturen. We vertrouwen erop dat deze brief daarom in de verdere evaluatie betrokken wordt.

Mede een aanleiding om van genoemde uitnodiging gebruik te maken is het krantenbericht in de PZC van 20 juli jl., waarin vermeldt werd dat tijdens de regiotorie het ontwerpprogramma op brede steun van de bevolking kon rekenen. Dit bericht is niet overeenkomstig de informatie die wij over de regiobijeenkomsten ontvingen en zelf geconstateerd hebben. Nu is het gebruikelijk dat bestuurders altijd positief over hun projecten en plannen praten. Daarom volgen hieronder een aantal van onze bevindingen en opmerkingen naar aanleiding van het ontwerputvoeringsprogramma en de regiobijeenkomsten.

Praten over het Westerschelde-bekken zonder Vlaanderen heeft geen zin.

Tijdens de regiotorie is in Terneuzen door de bezoekers naar voren gebracht dat praten over de toekomst van de Westerschelde, zonder Vlaanderen daarbij te betrekken, geen zin heeft. De Stuurgroep mikt een gedetailleerde invulling van het Westerschelde-Schelde bekken. Net als de commissie Veerman. Ook die commissie heeft niet de problematiek van de Westerschelde, die gekoppeld is aan die van Vlaanderen, in haar plannen betrokken. Doordat niet echt met Vlaanderen over het ontwerputvoeringsprogramma gecommuniceerd is, is het plan betreffende de Westerschelde alleen maar handhaving van de status quo geworden. Vlaanderen eist toegankelijkheid van de Westerschelde en daarom blijft ook de Nederlandse toekomstvisie uitgaan van een open Westerschelde. In de plannen staat niets over de waarschijnlijk noodzakelijke stormvloedkering¹. De Ontwikkelingsschets 2010 vermeldt met besluit 1d. dat de bouw van de stormvloedkering bij Overweel momenteel niet overwogen wordt. M.a.w., men houdt de mogelijkheid voor de toekomst open. In een essay over het toekomstbeeld van de Zuidwestelijke Delta tot 2050/2075 schrijft de Stuurgroep: "De Westerschelde functioneert nog steeds als compleet en open estuarium". De woordkeuze "nog steeds" verradt dat ook de schrijver van die tekst zijn bedenkingen heeft. Professor Vrijling heeft voorspeld dat er tussen 50 en 100 jaar een stormvloedkering in de Westerschelde komt. Dit probleem is in het ontwerputvoeringsprogramma en de

¹ Stormvloedkering in de Westerschelde onontkoombaar? Prof. Drs. Ir. J.K. Vrijling et al. 2005

deelonderzoeken van de Stuurgroep niet aan de orde geweest en zou in overleg met Vlaanderen geëvalueerd moeten worden. Het verzet in Vlaanderen tegen overstromingsgebieden en ontpolderen in Nederland dient daarbij betrokken te worden.

De Stuurgroep vermeldt ook niets over de beperkingen van komberging door overstromingsgebieden in Vlaanderen, die hun weerslag op de Westerschelde hebben. De noodzakelijke veiligheid is in de komende eeuw in Vlaanderen niet met overstromingsgebieden te realiseren.

Heikele verschillen tussen Vlaanderen en Nederland over te nemen beleidsbeslissingen betreffende de Westerschelde worden in het ontwerputvoeringsprogramma gemeden. Net als in de Ontwikkelingsschets 2010. Een voorbeeld: Besluit 1e. uit de Ontwikkelingsschets: “De bewindslieden streven ernaar (dus niet: hebben besloten!) om in de toekomst te komen tot een afgestemd beleid inzake de veiligheid tegen overstromen in het Schelde-estuarium.” Dit soort formuleringen worden gebruikt als men niet van plan is het eens te worden en er toch iets op papier gezet moet worden.

Het ontwerputvoeringsprogramma draagt niet bij tot een oplossing van de verschillen in benadering van Vlaanderen en Nederland over de Westerschelde en over veiligheid. Wij betreuren dit.

Het belang van de Veiligheid is onvoldoende benadrukt.

Dit is in Terneuzen nadrukkelijk aan de orde gesteld. Veerkracht en vitaliteit kunnen in de zuidwestelijke Delta variëren. De economie kan inzakken of groeien. De ecologie kan zich op verschillende manieren ontwikkelen, terwijl veiligheid tegen overstroming niet mag variëren. Immers, niemand weet wanneer een '53-storm, waartegen onze kust beschermd moet zijn, weer komt. In het ontwerputvoeringsprogramma ontbreekt de concrete waterbouwkunde. Waar is de visie van de hoogleraar Prof. Drs. Ir. J.K. Vrijling? Er zouden minder landschapsarchitecten en meer waterbouwkundigen in deze projecten aan het werk gezet moeten worden.

In Terneuzen is het idee van Prof. Ir. A. Geuze (hoogleraar Harvard universiteit) om eilanden voor de kust te bouwen door de heer Scheele bepleit. We vinden het teleurstellend hoe dergelijke ideeën door de aanwezige Stuurgroepleden in Terneuzen afgedaan werden. Onze Stichting is ook van mening dat eilanden voor de kust verder uitgewerkt zal moeten worden. Zeker nu ook Vlaanderen plannen in die richting heeft.

Balans veilig, veerkrachtig en vitaal is niet aanwezig.

Kennelijk heeft de Stuurgroep Zuidwestelijke Delta naar de Ontwikkelingsschets gekeken en was zij gecharmeerd van de koppeling van natuurprojecten aan veiligheid en economie. Zo kunnen dure projecten zonder draagvlak als ontpolderen gekoppeld worden aan noodzakelijke zaken als veiligheid en economische groei. Ook in de Ontwikkelingsschets is sprake van een balans in een drieluik; een balans die er in de praktijk niet is. Vlaanderen had een grotere verdieping gewild en belangrijke veiligheidsprojecten (zwakke schakels, sigmaproject) zijn buiten de Ontwikkelingsschets gehouden. En vanuit het estuarium geredeneerd, had geen derde verdieping plaats mogen vinden. De zogenaamde balans in de Ontwikkelingsschets heeft de politieke en maatschappelijke verhoudingen in Zeeland danig verstoord. Over het ontwerputvoeringsprogramma kan gesteld worden dat daarin **ecologie en natuur** ten opzichte van **veiligheid** een te grote plaats innemen.

Westerschelde en natuurherstel in historisch perspectief.

In het Tijdschrift voor Waterstaatsgeschiedenis publiceerden Ir. W.B.P.M. Lases en Dr. A.M.J. de Kraker het artikel ‘De Westerschelde, natuurlijk?’ (2009)². Verdieping van en ontpoldering langs de Westerschelde wordt door de schrijvers in historisch perspectief geplaatst. Verdieping in combinatie met ontpoldering brengt de Westerschelde in onbalans. De verdieping en overstromingsgebieden in Vlaanderen schuren de Westerschelde verder uit, waardoor de getijamplitude en het hoogwater in Vlaanderen nog meer zullen toenemen. In combinatie met zeespiegelrijzing zal een situatie ontstaan die niet meer met overstromingsgebieden opgelost kan worden. Het wachten is op een stevige stormvloed, die weer eens zal laten zien waar het bij kustverdediging van een estuarium om gaat. Het ontwerpuitsvoeringsprogramma schiet hier tekort.

Lases en De Kraker stellen dat natuurherstel in de Westerschelde terugkeer naar een situatie waarin de Westerschelde zich evenwichtig kan ontwikkelen, zoals dat halverwege de twintigste eeuw was. Dit doel kan middels een integraal, dus Nederlands-Vlaams zeehavenbeleid worden bereikt.

Onvermijdelijke ingrepen in het historisch gegroeide Zeeuwse landschap dienen te worden uitgevoerd met respect voor dat landschap. Daaraan heeft het tot nu ontbroken. Veel zogeheten nieuwe natuur heeft in werkelijkheid tot vertrutting van de karakteristieke Zeeuwse leefomgeving geleid en historische waarden vernietigt. Ook bij plan Perkpolder en Waterdunen zal dat weer het geval zijn. Onze stichting zal zich tegen deze plannen met alle wettelijke mogelijkheden blijven verzetten.

Draagvlak

Wij hebben ons verbaasd over de stelling op 15 juli jl. dat er in de toekomst bij grote projecten nadrukkelijker draagvlak moet worden georganiseerd onder de bevolking. Een grote meerderheid van de Zeeuwse bevolking is tegen zogeheten tekentafelnatuur en maakt dat al sinds 1992 consequent duidelijk. Deze volstrekt eenduidige opvatting is door de overheid en haar vertegenwoordigers consequent genegeerd. Als er al een communicatieprobleem is, dan ligt dat volledig bij de overheid.

Literatuuronderzoek vervuiling Scheldewater.

Het literatuuronderzoek van dr. C.W. Scheele uit Epe over de gevolgen voor de natuur en de volksgezondheid van ontpoldering van de Hedwigepolder dient absoluut de aandacht te krijgen die het verdient. Velen van ons waren geschokt door de volstrekt misplaatste reactie van gedeputeerde Hamelink. Het rapport Scheele weerspiegelt niet de privé-opvatting van één enkele wetenschapper, zoals hij suggereerde, maar is gebaseerd op onderzoek en metingen van tientallen internationaal erkende en gerenommeerde onderzoeksinstituten. Het is onverantwoord de uitkomsten daarvan af te wijzen en de bevolking en de natuur willens en wetens bloot te stellen aan de beschreven, negatieve effecten. Het lijkt ons verstandig ook het risico van toekomstige schadeclaims in de afweging mee te nemen.

De heer Scheele heeft op 15 juli in Terneuzen uitgebreide informatie over zijn literatuuronderzoek aan de heer Schrijnen overhandigd.

Buitendijks natuurherstel in de Westerschelde

² <http://ikmaakmezorgen.nl/paginas/Krantenartikelen/Westerschelde-natuurlijk.html>

Het plan van De Zeeuwse waterschappen om buitendijks natuurherstel in combinatie met verhoging van de veiligheid tegen overstroming te realiseren is een uitstekend plan en aantoonbaar door LNV niet serieus genomen. Dat deze mogelijkheden niet worden benut is uitsluitend een kwestie van politieke- en/of ambtelijke onwil. In de Westerschelde is overigens de afgelopen jaren spontaan nieuwe getijdennatuur ontstaan. Google Earth laat dat overduidelijk zien.

Verslag regiotour ZW Delta

Graag ontvangen wij een kopie van de officiële verslaglegging van de regiotour van de Stuurgroep van de Zuidwestelijke Delta in de drie provincies.

Ons stichtingsbestuur is ten allen tijde beschikbaar voor toelichting of nader overleg.

Met vriendelijke groet en hoogachting,

Namens het bestuur

Mevr. L. Flikweert, voorzitter

Mevr. M. de Feijter-Dekker, secretaris.

www.verdedigdedijken.nl www.ikmaakmezorgen.nl

Ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 50541366

